

TALE VED MINNEKONSERTEN FOR EGON ASKVIK

16. desember i fjor kom juryen for Johan Nordahl Brun-prisen sammen til møte for å bestemme hvem som skulle vinne få utdelt prisen i 2017. I den juryen sitter foruten biskopen i Bjørgvin (som står her) også Bergens ordfører Marte Mjøs Persen (som ikke er her, men på landsmøtet Arbeiderpartiet) og daglig leder i Kirkens Bymisjon i Bergen, Arne Lynngård. Vi ble enige om at prisen dette året skulle gis til sokneprest i Leikanger, Egon Askvik.

Vi visste at Egon var inne i sin aller siste fase av kampen mot kreften, men håpet at han kunne få leve lenge nok til å motta prisen selv. Men dessverre, på den siste dagen i 2016 døde han som skulle få prisen for 2017.

6. januar reiste jeg til Sogndal for å være med på gravferden i Stedje kirke. Vi måtte være der i Sogndal fordi Leikanger kirke ikke hadde plass til alle som ville delta. Etter gravferden fikk jeg lov til å gi prisdiplomet post mortem til Egons kone, Hege, på minnesamværet i Leikanger.

Dermed var prisen utdelt, og det tror jeg alle som var der opplevde som riktig. Men mange venner av Egon fikk da ikke mulighet til å være med og hedre ham nettopp som prisvinner. Hva kunne vi gjøre med det?

Det var vel Vidar Eldholm i Bymisjonen som kom med forslaget – Vi lager en konsert her i Korskirken for Egon på den tiden hvor vi pleier å dele ut prisen. Så kan folk komme dit. Og slik ble det, og nå er folk kommet hit. Mange. Det kjennes både verdig og rett.

Som nevnt, så gikk Egons liv mot slutten sammen med året 2016. Det visste han, det visste familien og det visste også folk i Leikanger. Mange var nok derfor overrasket da han likevel dukket opp i kirken under den siste framføringen av julespillet på julaften. Det ble hans siste offentlige opptreden.

Jeg siterer hva Sogn avis skrev om denne julekvelden i Leikanger: «Presten har vorte kjend for det brennande engasjementet sitt, og det hadde han heilt til det siste. Julaftan samla han nok krefter til å koma til kyrkja på den tredje og siste framføringa av Julespelet. Under stjernehimlen, med gjetarar og englar, bad han for flyktningar, sjuke og einsame og lyste velsigninga over alle.»

De som var i Leikanger kirke ved denne anledningen glemmer det nok aldri. En uke senere var han død.

II

Siste gang jeg selv fikk oppleve Egon i live var ved konserten med Askvik 5 i Knarvik kirke 8. oktober. Det var et naturlig sted for denne konserten, for Egon var fra Seim i Lindås, og

allerede som 19-åring fikk han Lindås kommunes kulturpris. Senere fikk han også komme tilbake som prest i Nordhordland, i Austrheim og Fedje.

Den nye og flotte Knarvik kirke var fullsatt denne kvelden. Folk var kommet både fra Sogn (Egon var prest både i Aurland og Leikanger), Nordhordland og Bergen og andre steder.

Askvik5 og venner presenterte sangene fra den nye CDen de hadde laget: «Over strjernebru». Det var den andre CDen fra Askvikene, noen år tidligere hadde de produsert «Gladværugt – julesong frå Sogn».

Som ellers når Askvikene opptrådte fikk vi denne kvelden i Knarvik oppleve tradisjonsbevisst og spennende nytolkning av kjente salmer og sanger. Ikke minst husker jeg Diljin Ali, en ung jente som hadde flyktet fra krigen og ødeleggelsene i Syria og nå bodde i Leikanger. Hun sang «Gje meg handa di ven».

Det var typisk for Egon at han ville ha med noe på denne CD-en som løftet fram solidariteten med mennesker som var i nød. En kristen fundert solidaritetstanke var en hjertesak for Egon. Dette kom blant annet til uttrykk da han i 1986 utga heftet «We shall never die», kamp- og lovsanger fra Sør-Afrika. Og var ikke overraskende at Egon bestemte at prispengene på kr 20.000, som gis av Bergen kommune til et godt formål som prisvinneren bestemmer, skulle gå til Kirkens Nødhjelp, som vi også skal få lov til å gi en gave til senere i kveld.

Etter konserten gikk jeg fram for å takke Egon for en flott konsert. Jeg fikk gitt ham en god klem og sagt hvor trist det var at han var så syk, samtidig som sa hvor imponert jeg var over at han likevel klarte å gjennomføre konserten på en så fin måte. Da sa Egon: «Å du veit, det er mykje smertelindring i ei slik oppleving som dette»

III

Johan Nordahl Brun-prisen er etter sine statutter en brobygger-pris som skal gis til enkeltmennesker eller organisasjoner som bidrar til å bygge bro mellom kirken og samfunnet den er en del av. Jeg tror ikke noen stiller spørsmålstegn ved Egon som en særdeles verdig prisvinner.

Det kommer til uttrykk i hans arbeid for å fremme salmene, sangen og musikken både i kirka og utenfor. Egon ville være og han var en brobygger. Han ville at kirka skulle synes i lokalsamfunnet og være med å bygge fellesskapet der. Samtidig ønsket han at folket kjenne at kirka var et hjem der det var godt å komme.

Denne siste siden av brobyggerengasjementet kom synlig og sterkt til uttrykk i boka «Kyrkjefolk» fra 2015. Denne boka bygger på en ide som er like god som den er original og typisk Egon: Han ville intervju og fotografere personer fra alle årstrinn i Leikanger fra 0 til 100 (de yngste via stedfortredende foreldre) om deres forhold nettopp til folkekirka, til Gud og til troen – både på godt og vanskelig.

Den boka ble en frodig kjærlighetserklæring til kirkefolket i Leikanger, og et monument over folkekirken i indre Sogn. I dette området har det vel vært en del, men forholdsvis lite, av kristelig foreningsarbeid, og det er adskillig færre bedehus i indre Sogn enn for eksempel i Nordhordland lenger sør. Men det er en sterk oppslutning om kirka. Dette viser seg i dåps- og konfirmasjonsprosenter som ligger helt i landstoppen. Men det har vært langt mellom det vi gjerne kaller «vekkelser»

IV

Men Egon ville ikke bare heie på kirkefolket og folkekirka, han ville også utfordre til en fordypet tro på Kristus og til å leve som disipler av ham. Dette kom ikke minst til uttrykk i hans sterke engasjement for å gjøre Kristuskransen, som mange her i kirka er kjent med, kjent og brukt.

Dette er en bønnekrans med ulike perler knyttet til forskjellige sider ved kristenlivet. Og denne kransen kan man ha liggende i lommen eller rundt håndleddet, og så finne fram gjennom dagen og be seg gjennom perlene.

Særlig var Egon opptatt av at konfirmantene skulle bli kjent med og bruke Kristuskransen, og han ga ut boka «Skatten og perlene» som var en brukerveiledning til Kristuskransen for konfirmanter og unge mennesker.

Det var derfor naturlig at i Egons gravferd bygget soknepresten i Sogndal, Kjell Olav Nordheim, sin preken opp rundt nettopp Kristuskransen.

V

Egon Askvik er en fortjent vinner av Johan Nordahl Brun-prisen for 2017. Det er dypt meningsfullt å få være her i dag og hedre ham som menneske og prest, som prisvinner og brobygger.

La oss reise oss og gi ham en laaaang applaus.